

Ankara Üniversitesi Açık Ders Notları

FEL 216 Estetik ve Sanat Felsefesi

9. HAFTA:

Estetik Deneyim:

Estetik deneyimi diğer deneyim türlerinden ayıran şey nedir?

Birlik, bütünlük, dengelilik, düzenlilik, uyumluluk, ölçülülük. Bu özellikler estetik deneyimin özellikleri olarak sunulmaktadır. Ancak bunların öznel mi yoksa nesnel mi özellikler olarak konumlandırılıcağı belirsizdir.

Yaşayan özneye yönelik bir deneyim.

Özgün, biricik bir deneyim olarak estetik deneyime ilişkin çeşitli açıklama biçimleri vardır.

İzleyen ya da alımlayıcıyla bağlantılı oluşu.

Estetik kuramcıya göre:

1. İzleyiciler, sanat yapıtlarının tamamını estetik deneyim kaynağı olarak kullanırlar, bu nedenle sanat yapıtları ararlar.
2. Yani izleyiciler, sanat yapıtlarının estetik deneyim kaynakları olarak iş görmelerini beklerler.
3. Sanatçılar, eğer izleyici edinmekle ilgileniyorlarsa, o zaman, yapıtlarının izleyicilerin sanat yapıtı arayışlarındaki beklentilerini karşılamaya hizmet etmesini amaçlarlar.
4. Sanatçılar, izleyicileri olsun isterler.

5. O halde sanatçılar, yapıtlarının, sanat yapıtları arayan izleyicilerin beklentilerini gerçekleştirmeye uygun olmasını amaçlarlar.

6. O halde sanatçılar, yapıtlarının estetik deneyim kaynakları olarak işlev görmesini isterler. (Noel Carroll).

Bu yaklaşım doğrultusunda itiraz edilebilecek olan birtakım öncüller olabilir mi?

Örneğin dördüncü öncüle itiraz etmek ne gibi bir yaklaşımın kapısını aralamaktadır?

Ve yine estetik deneyimin iki temel tanımı söz konusudur:

İçerik-odaklı anlatım

Etki-odaklı anlatım

Bu yaklaşımları temsil edebilecek filozoflar nasıl ele alınabilir?

Hume, estetik deneyim konusunda belirli ince bir duyarlılıktan söz eder.

Peki estetik deneyimin sanat eğitimiyle ilişki ne şekilde yorumlanabilir.

Estetik deneyimler edinme edinme ve bunları yorumlayabilme öğrenilebilir ve öğretilbilir bir şey olarak düşünülürse, sanat ne türden bir etkinlik olarak karşımıza çıkmaktadır? Bu durumda sanatçı olmak ne anlama gelir ve kimler sanatçı olur?